

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ៖ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ
ភាគីដាក់ឯកសារ៖ លោក **ខៀវ សំផន**
ដាក់ជូន៖ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ភាសាដើម៖ **បារាំង**
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ៖ ថ្ងៃទី ២២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 22-Nov-2012, 13:44
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ៖ **សាធារណៈ**
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖ **សាធារណៈ/Public**
ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់៖
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណោះអាសន្ន៖
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា៖
ហត្ថលេខា៖

**សំណើសាជាថ្មីសុំបញ្ជាក់ពីប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដែលមានលេខសម្គាល់ “E3” និង
ពាក្យសុំបើកសវនាការសាធារណៈ ពិនិត្យសេចក្តីជំនាស់ទៅលើឯកសារភ័ស្តុតាង
ដែលដាក់ថ្ងៃពិតាក្នុងដេញដោល អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច E96/7**

ដាក់ដោយ៖

មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន
មេធាវី គង់ សំអុន
មេធាវី Anta GUISSÉ
មេធាវី Arthur VERCKEN
មេធាវី Jacques VERGÈS

ដាក់ជូន៖

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖
ចៅក្រម និល ណុន
ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT
ចៅក្រម យូរ ឧត្តរា
ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE
ចៅក្រម យ៉ា សុខន

ជំនួយការ៖

លោកស្រី សេង សុជាតា

កញ្ញា Marie CAPOTORTO

កញ្ញា Shéhérazade BOUARFA

កញ្ញា Mathilde CHIFFERT

កញ្ញា អ៊ូច ស្រីផាត

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

លោកស្រី ជា លាង

លោក Andrew CAYLEY

មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់

ក្រុមមេធាវីការពារក្តីទាំងអស់

សំណើសាជាថ្មីសុំបំភ្លឺអំពីប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដែលមានលេខសម្គាល់ “E3” និងពាក្យសុំបើកសវនាការសាធារណៈ
ពិនិត្យសេចក្តីជំទាស់ទៅលើឯកសារភ័ស្តុតាងដែលដាក់ឱ្យពិភាក្សាដេញដោល អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច E96/7

គោរពជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

១. តាមរយៈអនុស្សរណៈ E223/2 ជាភាសាខ្មែរ និងអង់គ្លេស ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានជូនដំណឹងដល់ភាគី កាលពីថ្ងៃទី ១៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២ អំពីជំហាននីតិវិធីនាពេលខាងមុខ ពាក់ព័ន្ធនឹងការពិនិត្យ “កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ ឬប្រតិចារិកនៃខ្សែអាត់ស្តាប់ចម្លើយ ដែលភាគីដាក់ឱ្យពិភាក្សាដេញដោល អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច E96/7”។ អនុស្សរណៈនេះត្រូវបានជូនដំណឹង ជាភាសាបារាំង នៅថ្ងៃទី ០៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២¹។

២. ខ្លឹមសារនៃអនុស្សរណៈនេះធ្វើឱ្យមេធាវីការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន មានការព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងដោយសារតែវាបង្កឱ្យមានការភាន់ច្រឡំជាថ្មីម្តងទៀត ទៅលើពេលវេលាដែលឯកសារទទួលបានលេខសម្គាល់ E3 ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច E96/7 មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន សូមបញ្ជាក់ថា ខ្លួនចង់ឱ្យអង្គជំនុំជម្រះបើកសវនាការសាធារណៈពិនិត្យសេចក្តីជំទាស់ទៅលើឯកសារភ័ស្តុតាងដែលបានដាក់ ទោះបីជាមានការឆ្លើយឆ្លងគ្នាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅលើបញ្ហានេះរួចមកហើយក្តី។

I- ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដែលមានលេខសម្គាល់ “E3”

៣. កាលពីថ្ងៃទី ០៥ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១២ មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន បានដាក់សំណើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់អំពីប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ពិតប្រាកដនៃឯកសារទាំងឡាយ ដែលអង្គជំនុំជម្រះបានដាក់លេខសម្គាល់ E3 ។ មេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងថា ឯកសារមួយចំនួន

---

¹ សវនាការដេញដោលលើឯកសារនាពេលខាងមុខ និងចម្លើយតបទៅនឹងអនុស្សរណៈរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ស្នើសុំកំណត់អត្តសញ្ញាណនៃពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅសវនាការ (ឯកសារ E208/4) និងសំណើរបស់មេធាវីការពារជនជាប់ចោទ ខៀវ សំផន ស្នើសុំកែតម្រូវបញ្ជីភ័ស្តុតាងគាំទ្រ (ឯកសារ E223), អនុស្សរណៈចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E223/2 (“អនុស្សរណៈ E223/2”)។

សំណើសាជាថ្មីសុំប្តីអំពីប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដែលមានលេខសម្គាល់ “E3” និងពាក្យសុំបើកសវនាការសាធារណៈពិនិត្យសេចក្តីជំទាស់ទៅលើឯកសារភ័ស្តុតាងដែលដាក់ឱ្យពិភាក្សាដេញដោល អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច E96/7

ដែលមិនទាន់បានឆ្លងកាត់ការដេញដោលតទល់ បែរជាទទួលបានលេខសម្គាល់ E3 ដោយផ្ទុយទៅនឹងវិធានជាធរមាន នៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក^២។

៤. តាមរយៈអនុស្សរណៈ ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះបានឆ្លើយតប កាលពីថ្ងៃទី ១១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២ ទៅនឹងសំណើនេះថា៖

“អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងសូមបញ្ជាក់ថា ឯកសារណាដែលទទួលបានលេខសម្គាល់ E3 មានន័យថា ឯកសារនោះត្រូវបានដាក់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ ដោយអង្គជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ឬដោយភាគី ដោយគ្មានការជំទាស់ (ឬក្នុងករណីមានការជំទាស់ ប៉ុន្តែ ការជំទាស់នោះត្រូវបានអង្គជំនុំជម្រះបដិសេធ)។ អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(២) និង ៨៧(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងអង្គជំនុំជម្រះអាចចេញសេចក្តីសម្រេច ដោយផ្អែកលើភស្តុតាងដែលត្រូវបានដាក់ នៅក្នុងសវនាការ ដោយភាគី ឬដោយអង្គជំនុំជម្រះផ្ទាល់ (ពោលគឺខ្លឹមសារនៃឯកសារទាំងនោះត្រូវបានសង្ខេប អាន ឬបង្ហាញអត្តសញ្ញាណត្រឹមត្រូវ នៅក្នុងសវនាការ ហើយឆ្លងកាត់ការដេញដោលតទល់ និងមិនត្រូវបានបដិសេធ ដោយសារមូលហេតុណាមួយក្នុងចំណោមមូលហេតុទាំងប្រាំ ដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន ៨៧(៣)(ក) ដល់ (ង) ឡើយ”^៣ ។

៥. នៅក្នុងអនុស្សរណៈ ចុះខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២ ដដែលនេះ ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះបានទទួលស្គាល់ថា “នៅពេលចាប់ផ្តើមជំនុំជម្រះក្តី និងដោយសារមូលហេតុពិសេស” អង្គជំនុំជម្រះបានដាក់លេខ E3 សម្រាប់ឯកសារខ្លះ ដែលមិនបានឆ្លងកាត់ការដេញដោលតទល់ ប៉ុន្តែ អង្គជំនុំជម្រះបានបញ្ជាក់ថា ភាគីមានលទ្ធភាពលើកការជំទាស់ទៅនឹងឯកសារទាំងនោះ “នៅពេលក្រោយ” បាន^៤។ ដូច្នេះ តាមរយៈអនុស្សរណៈនេះ មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន យល់ថា ដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន ៨៧

² សំណើរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន សុំឱ្យធ្វើការបំភ្លឺពីប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ដែលមានលេខសម្គាល់ E3 ចុះថ្ងៃទី ០៥ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E178។

³ ចម្លើយតបទៅសំណើរបស់មេធាវីការពារជនជាប់ចោទ ខៀវ សំផន ស្នើសុំបញ្ជាក់អំពីប្រភេទនៃឯកសារ E3 ជាក់លាក់មួយចំនួន (ឯកសារ E178) និងសំណើសុំ E167, អនុស្សរណៈ ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E178/1 កថាខណ្ឌ ៣ (“អនុស្សរណៈ E178/1”)។

⁴ អនុស្សរណៈ E178/1 កថាខណ្ឌ ៣ និងកថាខណ្ឌ ៤។

សំណើសាជាថ្មីសុំបំភ្លឺអំពីប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដែលមានលេខសម្គាល់ “E3” និងពាក្យសុំបើកសវនាការសាធារណៈពិនិត្យសេចក្តីជំទាស់ទៅលើឯកសារភស្តុតាងដែលដាក់ឱ្យពិភាក្សាដេញដោល អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច E96/7

អង្គជំនុំជម្រះដាក់លេខសម្គាល់ E3 តែចំពោះឯកសារណាដែលបានឆ្លងកាត់ការដេញដោល នៅ ចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ រួចហើយប៉ុណ្ណោះ។

៦. ក៏ប៉ុន្តែ ខ្លឹមសារនៃអនុស្សរណៈ E223/2 នាំឱ្យមានការភាន់ច្រឡំជាថ្មីម្តងទៀត។ ជាដំបូង ប្រធាន អង្គជំនុំជម្រះបានជូនដំណឹងដល់សហព្រះរាជអាជ្ញា និងសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋ ប្បវេណីថា មានតែឯកសារទាំងឡាយណាដែលដាក់ជាភស្តុតាងផ្លូវការទាំងអស់របស់ អ.វ.ត.ក នៅ ត្រឹមថ្ងៃទី ២៩ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៣ ប៉ុណ្ណោះ ដែលនឹងអាចដាក់ឱ្យដេញដោល នៅចំពោះមុខអង្គ ជំនុំជម្រះបាន⁵។ ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះពន្យល់ថា នេះជាលក្ខខណ្ឌមុនពេលបង្ហាញឯកសារភ័ស្តុតាង ដែលដាក់ឱ្យដេញដោល និង “ដើម្បីឱ្យឯកសារភ័ស្តុតាងដែលបានស្នើឡើងអាចត្រូវបានដេញដោល តទល់”⁶។ ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះបញ្ជាក់បន្ថែមយ៉ាងត្រឹមត្រូវថា “ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិ នៅ អ.វ.ត.ក កំណត់ថា គ្មានឯកសារណាមួយអាចត្រូវបានលើកឡើងប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទឡើយ ប្រសិនបើ ឯកសារនោះមិនបានឆ្លងកាត់ការដេញដោលតទល់ជាមុន”⁷។ ដូច្នេះ ផ្នែកដំបូងនៃអនុស្សរណៈនេះ មានភាពច្បាស់លាស់។

៧. ក៏ប៉ុន្តែ ក្រោយមកទៀត ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះបញ្ជាក់ថា “ក្រោយពេលទទួលបានកំណត់ហេតុស្តាប់ ចម្លើយជាបីភាសាផ្លូវការរបស់ អ.វ.ត.ក អង្គជំនុំជម្រះនឹងដាក់លេខសម្គាល់ E3 បន្ទាប់មក នឹង ពិនិត្យឯកសារភ័ស្តុតាងទាំងនោះ ស្របតាមគោលការណ៍គតិយុត្តិ ដូចមានចែងក្នុងសេចក្តីសម្រេច E96/7”⁸។ ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះបញ្ជាក់បន្ថែមទៀតថា “ភាគីដែលមានបំណងលើកការជំទាស់ទៅ នឹងឯកសារណាមួយដែលត្រូវបានដាក់ អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេចនេះ អាចធ្វើដូច្នោះបាន តាម ការស្នើសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹម ថ្ងៃ សុក្រ ទី ២៦ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣។ អង្គជំនុំជម្រះនឹងពិចារណាលើការជំទាស់ទាំងនេះ នៅ

⁵ អនុស្សរណៈ E223/2 កថាខណ្ឌ ៩ និងកថាខណ្ឌ ១២។

⁶ អនុស្សរណៈ E223/2 កថាខណ្ឌ ១២។

⁷ អនុស្សរណៈ E223/2។ នៅក្នុងច្បាប់ដើម មិនមានគូសបន្លាត់ពីក្រោមទេ។

⁸ អនុស្សរណៈ E223/2 កថាខណ្ឌ ៩។ នៅក្នុងច្បាប់ដើម មិនមានគូសបន្លាត់ពីក្រោមទេ។

សំណើសាជាថ្មីសុំបញ្ជាក់ពីប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដែលមានលេខសម្គាល់ “E3” និងពាក្យសុំបើកសវនាការសាធារណៈ ពិនិត្យសេចក្តីជំទាស់ទៅលើឯកសារភ័ស្តុតាងដែលដាក់ឱ្យពិភាក្សាដេញដោល អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច E96/7

ពេលពិនិត្យឯកសារដែលបានដាក់ ស្របតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ដូចមានចែងនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេច E96/7^១។

- ៨. ក្នុងករណីនេះ មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន យល់ឃើញថា អង្គជំនុំជម្រះមានចេតនាដាក់ លេខសម្គាល់ E3 ដល់ឯកសារដែលដាក់ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា និងសហមេធាវីនាំមុខតំណាង ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី រួចទៅហើយ ចាប់ពីពេលឯកសារទាំងនោះមានជាបីភាសាផ្លូវការរបស់ អ.វ.ត.ក (ថ្ងៃទី ២៩ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៣) មុនពេលពិនិត្យការជំទាស់ទៅនឹងឯកសារទាំងនោះ ដែលនឹងអាចលើកឡើង (ថ្ងៃទី ២៦ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣) និងមុនពេលដេញដោលទៅទៀត។
- ៩. ដូច្នោះ មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន ចោទសួរខ្លួនឯងអំពីសារៈប្រយោជន៍នៃការដេញដោល តទល់ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដែលរំលោភលើគោលការណ៍គតិយុត្តិ និងប៉ះពាល់ដល់ប្រសិទ្ធភាពតុលាការ។ ជាក់ស្តែង តើនឹងមានអ្វីកើតឡើងចំពោះឯកសារដែលទទួលបានលេខសម្គាល់ E3 ហើយត្រូវបាន អង្គជំនុំជម្រះប្រកាសមិនទទួលយក នាពេលក្រោយមកនោះ? តើអង្គជំនុំជម្រះនឹងដកលេខសម្គាល់ E3 ចេញវិញ ដែរឬទេ? តើអង្គជំនុំជម្រះត្រូវដាក់លេខសម្គាល់មួយផ្សេងទៀត ឱ្យខុសពីឯកសារ ដែលត្រូវបានប្រកាសទទួលយក ដែរឬទេ? ស្ថានភាពបែបនេះនឹងជាប្រភពបញ្ហា ក្នុងការគ្រប់គ្រង ភ័ស្តុតាង។
- ១០. ដោយសារអង្គជំនុំជម្រះមិនអាចវិនិច្ឆ័យទុកជាមុន អំពីភាពអាចទទួលយកបាននៃឯកសារទាំងនោះ មុនពេលដេញដោលតទល់ មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន សូមគូសបញ្ជាក់ថា ការដាក់លេខ សម្គាល់ E3 ជាមុន មិនអាចធានាបាននូវភាពច្បាស់លាស់នៃកិច្ចពិភាក្សាដេញដោលនោះទេ ហើយ អាចបង្កការលំបាក នៅពេលសរសេរសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោល។
- ១១. ការដាក់លេខសម្គាល់ E3 ក្រោយពេលអង្គជំនុំជម្រះចេញសេចក្តីសម្រេចស្តីពីភាពមិនអាចទទួល យកបាន ដែលលើកឡើងដោយក្រុមមេធាវីការពារក្តី ជាការចាំបាច់ណាស់ ដោយសារតែឯកសារ ភ័ស្តុតាងទាំងនោះមានកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ ឬប្រតិចារឹកជាច្រើន ដែលត្រូវបានស្នើឱ្យទទួល

^១ អនុស្សរណៈ E223/2 កថាខណ្ឌ ១៤។

សំណើសាជាថ្មីសុំបញ្ជាក់អំពីប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដែលមានលេខសម្គាល់ “E3” និងពាក្យសុំបើកសវនាការសាធារណៈ ពិនិត្យសេចក្តីជំទាស់ទៅលើឯកសារភ័ស្តុតាងដែលដាក់ឱ្យពិភាក្សាដេញដោល អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច E96/7

យកជំនួសឱ្យសក្ខីកម្មផ្ទាល់មាត់។ ម្យ៉ាងវិញទៀត នេះក៏ជាយុត្តិកម្មសម្រាប់ការបើកសវនាការសាធារណៈ ដើម្បីពិនិត្យបញ្ហានេះ។

II- សវនាការសាធារណៈពិនិត្យសេចក្តីជំនាស់ទៅលើឯកសារដែលភាគីដាក់ឱ្យដេញដោលអនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច E96/7

១២. ទោះបីជាក្រុមមេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន យល់ព្រមទទួលយកឱកាសដែលប្រធានអង្គជំនុំជម្រះផ្តល់ឱ្យ ដើម្បី “លើកការជំទាស់ទៅលើឯកសារណាមួយដែលត្រូវបានដាក់ឱ្យដេញដោលអនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេចនេះ [E96/7] (...) ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមថ្ងៃ សុក្រ ទី ២៦ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣”¹⁰ ក៏ដោយក៏មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន នៅតែរក្សាសំណើរបស់ខ្លួន ដែលធ្វើឡើងជាលក្ខណៈក្រៅផ្លូវការ តាមអ៊ីមែល សុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះបើកសវនាការសាធារណៈដើម្បីពិនិត្យបញ្ហានេះ¹¹។

១៣. នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេច E96/7 (ចេញមួយឆ្នាំជាងក្រោយការដាក់សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា) អង្គជំនុំជម្រះទទួលស្គាល់ថា ភាពអាចទទួលយកបាន និងតម្លៃភស្តុតាង ដែលត្រូវផ្តល់ឱ្យកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ និងឯកសារផ្សេងទៀត ជំនួសឱ្យសក្ខីកម្មផ្ទាល់មាត់ ជាបញ្ហាលំបាក ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់គោលការណ៍ជាមូលដ្ឋានជាច្រើន ហើយត្រូវចាត់ចែងឱ្យបានម៉ត់ចត់¹²។

១៤. ម្យ៉ាងវិញទៀត អង្គជំនុំជម្រះទទួលស្គាល់សារៈសំខាន់ និងបញ្ហាប្រឈម នៃភស្តុតាងជាឯកសារនៅក្នុងការជំនុំជម្រះក្តីនេះ រហូតដល់បើកសវនាការ ដោយមិនមានការដេញដោលតទល់ “ដើម្បី

¹⁰ អនុស្សរណៈ E223/2 កថាខណ្ឌ ១៤។

¹¹ សូមមើលក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនូវលិខិតឆ្លើយឆ្លងគ្នារវាងមន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងក្រុមមេធាវីការពារក្តីនៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២ វេលាម៉ោង ១០ និង ៣១ នាទី។

¹² សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា អនុលោមតាមវិធាន ៩២ ពាក់ព័ន្ធនឹងការទទួលយកកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សី និងឯកសារនានានៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E96/7។

សំណើសាជាថ្មីសុំប្តឹងប្រកាសទំនេរចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដែលមានលេខសម្គាល់ “E3” និងពាក្យសុំបើកសវនាការសាធារណៈពិនិត្យសេចក្តីជំទាស់ទៅលើឯកសារភស្តុតាងដែលដាក់ឱ្យពិភាក្សាដេញដោល អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច E96/7

ធានាថាសាធារណជនយល់ដឹងបានទូលំទូលាយបំផុតអំពីទិដ្ឋភាពឯកសារនៃការជំនុំជម្រះក្តី¹³។

១៥. ពិសេសជាងនេះទៀត ក្រៅពីការឆ្លងឆ្លើយគ្នាជាលាយលក្ខណ៍អក្សររវាងភាគី អង្គជំនុំជម្រះគប្បី បើកសវនាការសាធារណៈដេញដោលតទល់ ដោយសារតែភ័ស្តុតាងជាឯកសារមានចំនួនដ៏ច្រើន សម្បើម ហើយការទទួលយកធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់គោលការណ៍មូលដ្ឋានជាច្រើន។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សហព្រះរាជអាជ្ញាបានប្រកាន់ហេតុផលដូចគ្នា នៅក្នុងអីមែលដែលផ្ញើជូនមន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់របស់ អង្គជំនុំជម្រះ កាលពីពេលថ្មីៗកន្លងទៅនេះ¹⁴។

១៦. **ការស្រមៃបេតុនេះ** មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន ស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមេត្តា៖
- **បញ្ជាក់** ឱ្យបានច្បាស់អំពីប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ពិតប្រាកដនៃឯកសារទាំងឡាយ ដែលអង្គជំនុំ ជម្រះបានដាក់លេខសម្គាល់ E3 និងពិនិត្យមើលអនុស្សរណៈ E223/2 របស់ខ្លួនឡើងវិញ។
  - **បើកសវនាការសាធារណៈ** ពិនិត្យសេចក្តីជំទាស់ទៅលើឯកសារភ័ស្តុតាង ដែលភាគីដាក់ឱ្យ ដេញដោល អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច E96/7។

	មេធាវី គង់ សំអុន	ទីក្រុងភ្នំពេញ	
	មេធាវី Anta GUISSÉ	ទីក្រុងភ្នំពេញ	
	មេធាវី Arthur VERCKEN	ទីក្រុងប៉ារីស	
	មេធាវី Jacques VERGÈS	ទីក្រុងប៉ារីស	
កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា

¹³ ការកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃសវនាការផ្ទាល់មាត់លើឯកសារ (ថ្ងៃទី ១៣ ដល់ថ្ងៃទី ១៦ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២) អនុស្សរណៈ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E170, សេចក្តីណែនាំទៅភាគី ក្រោយសវនាការថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ អនុស្សរណៈ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E233។

¹⁴ សូមមើលក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនូវលិខិតរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា Bill SMITH ផ្ញើជូនមន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់ នៅថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ វេលាម៉ោង ១៣ និង ៣៨ នាទី។

សំណើសាជាថ្មីសុំបញ្ជាក់អំពីប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដែលមានលេខសម្គាល់ “E3” និងពាក្យសុំបើកសវនាការសាធារណៈ ពិនិត្យសេចក្តីជំទាស់ទៅលើឯកសារភ័ស្តុតាងដែលដាក់ឱ្យពិភាក្សាដេញដោល អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច E96/7